EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 21.4.2021
COM(2021) 199 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE

direktiivien 2013/34/EU, 2014/95/EU ja 2013/50/EU uudelleentarkastelulausekkeista

{SWD(2021) 81 final}

Alkusanat

Tässä kertomuksessa käsitellään uudelleentarkastelulausekkeita, jotka sisältyvät yritysten taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten tietojen pakollista julkistamista koskeviin EU:n säädöksiin.

Kertomuksessa tarkastellaan erityisesti seuraavia uudelleentarkastelulausekkeita:

- Direktiivi 2013/34/EU([1]) (tilinpäätösdirektiivi):
  - 36 artiklan 9 kohta – mikroyritysten taloudellinen raportointi;
  - 3 artiklan 13 kohta – inflaation vaikutus pk-yritysten kokokriteereihin;
  - 48 artikla – kertomus kaivannais- tai puunkorjuuteollisuuden valtioille suorittamista maksuista;
- Direktiivi 2014/95/EU([2]) (muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskeva direktiivi, jolla muutetaan tilinpäätösdirektiiviä):
  - 3 artikla – tiettyjen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen muiden kuin taloudellisten tietojen raportointi;
- Direktiivi 2013/50/EU([3]) (avoimuusdirektiivin muuttaminen):
  - 5 artikla – liikkeeseenlaskijoihin, joiden arvopaperit on noteerattu EU:n säännellyillä markkinoilla, sovellettavat julkistamisvaatimukset.

Tarvittaessa otettiin huomioon komission yritysten suorittamaa taloudellisia ja muita kuin taloudellisia tietoja koskevaa säännöllistä julkista raportointia koskevan lainsäädännön toimivuustarkastuksen (arvioinnin) tulokset. Toimivuustarkastuksen tuloksena laadittu komission yksiköiden valmisteluasiakirja on tämän kertomuksen liitteenä([4]).

---

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta, EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19.

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/95/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, neuvoston direktiivin 2013/34/EU muuttamisesta tietyiltä suurilta yrityksiltä ja konserneilta edellytettävien muiden kuin taloudellisten tietojen ja monimuotoisuutta koskevien tietojen julkistamisen osalta, EUVL L 330, 15.11.2014, s. 1.

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/50/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY, arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY ja direktiivin 2004/109/EY tiettyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun komission direktiivin 2007/14/EY muuttamisesta, EUVL L 294, 6.11.2013, s. 13.

4 Tämä kertomus ei ole yhteenveto toimivuustarkastusta koskevasta komission yksiköiden valmisteluasiakirjasta.

Mikroyrityksiä koskeva raportointijärjestelmä

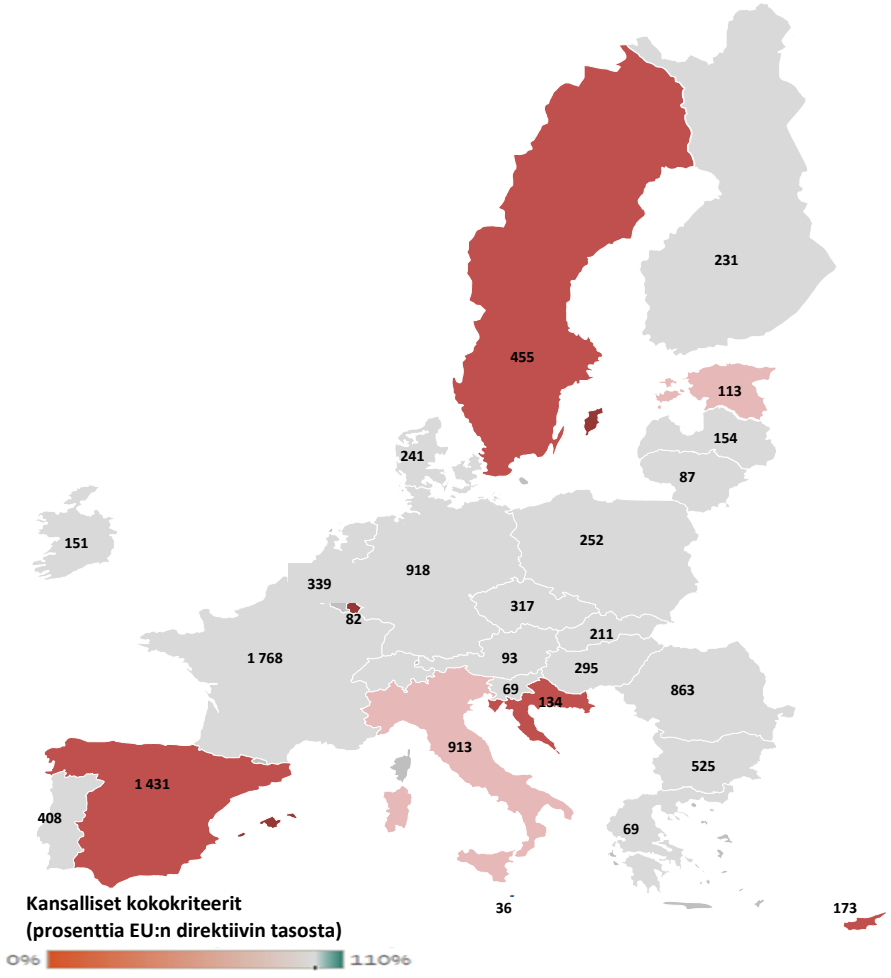
Uudelleentarkastelulauseke: direktiivi 2013/34/EU (tilinpäätösdirektiivi) – 36 artiklan 9 kohta

Vuonna 2012 käyttöön otettu erityinen mikroyrityksiä koskeva raportointijärjestelmä mahdollistaa raportoinnin huomattavan yksinkertaistamisen EU:n mikroyrityksistä antaman määritelmän ja jäsenvaltioille tarjottujen useiden vaihtoehtojen pohjalta. Täytäntöönpanevat jäsenvaltiot hyödynsivät yleisesti sittemmin tehtyä tilinpäätösdirektiivin tarkistusta vuodelta 2013 toteuttaakseen yksinkertaistamisen tilivuodesta 2016 alkaen.

Mikroyritysten lukumäärä

Vuonna 2016 tilinpäätösdirektiivin soveltamisalaan kuului EU27:ssä 13,5 miljoonaa yritystä, joilla on rajoitettu vastuu. Direktiivin kokokriteerien perusteella näistä 11,1 miljoonaa (82 %) oli mikroyrityksiä. Kaaviossa 1 esitetään mikroyritysten lukumäärä jäsenvaltioittain.

Kaavio 1 – Mikroyritysten lukumäärä EU:ssa vuonna 2016 (tuhansina yrityksinä)

Lähde: CEPS, Orbis Europen tietojen pohjalta – 2016

Huom. Kartassa esitetään mikroyritysten lukumäärä kussakin jäsenvaltiossa soveltaen tilinpäätösdirektiivin kokokriteerejä. Värikoodilla osoitetaan osuutena tilinpäätösdirektiivin kokokriteereistä, missä kansalliset kokokriteerit poikkeavat EU:n lainsäädännöstä. Vaaleanharmaa väri tarkoittaa, että kriteerit eivät poikkea EU:n lainsäädännöstä.

Kuusi jäsenvaltiota (Kypros, Espanja, Kroatia, Luxemburg, Malta ja Ruotsi) eivät ota yritysraportoinnissa erikseen huomioon mikroyrityksiä. Niistä 21 jäsenvaltiosta, joilla on mikroyrityksiä varten ääriyksinkertaistettu raportointijärjestelmä, 20 soveltaa tarkasti direktiivin kokokriteerejä. Kahdessa jäsenvaltiossa (Virossa ja Italiassa) käytetään direktiivissä määritettyä tasoa alhaisempia kokokriteerejä. Näin ollen EU:ssa 8,6 miljoonaa yritystä tunnustetaan mikroyrityksiksi. Tämä on 78 prosenttia direktiivissä tunnustettujen mikroyritysten kokonaismäärästä.

Yksinkertaistaminen ja hallintomenojen pienentäminen

Mikroyritysten raportointijärjestelmää on yksinkertaistettu vaihtelevassa määrin kunkin jäsenvaltion lainsäädännöstä riippuen. Pahimmassa tapauksessa (mikroyritysten luokittelu puuttuu ja yksinkertaistaminen on vähäistä) mikroyrityksen on noudatettava pieniin yrityksiin([5]) sovellettavaa raportointijärjestelmää.

EU:n lainsäädännön nojalla jäsenvaltiot voivat yksinkertaistaa pienten yritysten raportointijärjestelmää ja räätälöidä sitä monin tavoin yritysten tarpeisiin. Jos raportointia yksinkertaistetaan, mikroyritykset voivat valita yhden tai useamman seuraavista vaihtoehdoista:

- erittäin lyhyen taseen ja tuloslaskelman laatiminen;
- liitetietoinformaation vähentäminen lähes olemattomiin;
- ei toimintakertomusta;
- ei tilintarkastusta;
- erityinen julkistamisjärjestelmä (keskitetty asiointipiste, ainoastaan tase);
- vuoden lopun siirtyvien erien laskematta ja kirjaamatta jättäminen.

Ne 22 jäsenvaltiota, jotka tunnustavat mikroyritykset, ovat käyttäneet näitä vaihtoehtoja vaihtelevassa määrin. Centre for European Policy Studies -ajatushautomo (CEPS) arvioi, että 13 jäsenvaltiota on ottanut käyttöön melko yksinkertaisen järjestelmän (62 % kelpoisuusehdot täyttävistä yrityksistä) ja yhdeksän jäsenvaltiota vain rajoitetusti yksinkertaistetun järjestelmän (38 %).([6])

Mikroyritysjärjestelmän yleisimmät piirteet ovat liitetietojen vähentäminen ja tasekaavojen ja tuloslaskelmakaavojen yksinkertaistaminen. Viisi jäsenvaltiota tarjoaa keskitetyn asiointipisteen ratkaisuja (esimerkiksi veroilmoitusten toimittaminen vain kerran). Vain kaksi jäsenvaltiota on vapauttanut mikroyritykset vuoden lopun siirtyvien erien kirjaamisvelvoitteesta.

---

[5] Pienten yritysten raportointijärjestelmä ei ole yhtä raskas kuin suurempiin yrityksiin tai yleisen edun kannalta merkittäviin yhteisöihin sovellettava raportointijärjestelmä. Tämä johtuu siitä, että vaadittujen tilinpäätösten liitetiedoissa annettavia tietoja on vähemmän eikä toimintakertomusta ja tilintarkastusta koskevia vaatimuksia sovelleta.

[6] Ks. rasitteiden vähentämistä kuvaava indeksi (*burden relief index*) kunkin jäsenvaltion osalta, *Study on the accounting regime of limited micro companies*, CEPS, toukokuu 2019, s. 38.

Useimmat mikroyritykset eivät vaikuta olevan tietoisia ääriyksinkertaistetun järjestelmän olemassaolosta tai, jos ne ovat siitä tietoisia, ne eivät välitä soveltaa sitä. Kirjanpitäjät([7]) eivät ehkä ole osallistuneet tietoisuuden lisäämiseen ja/tai yksinkertaistamisen käynnistämiseen. Tämä on johtanut siihen, että mikroyritykset eivät ole saaneet kaikkia yksinkertaistamisesta koituvia etuja, kuten huomattavia säästöjä ulkopuolisten kirjanpitäjien palkkioissa.([8])

Tämän perusteella arvioidaan, että asianomaisissa 8,6 miljoonassa mikroyrityksessä tämänhetkiset toistuvat kustannussäästöt ovat 79 miljoonaa euroa vuodessa([9]) 20 miljoonan euron kertaluonteisten aloitusvaiheen kustannusten([10]) jälkeen.

Jos kaikki jäsenvaltiot yksinkertaistaisivat raportoinnin täysin ja kaikki yritykset olisivat siitä täysin tietoisia, 11,1 miljoonan mikroyrityksen arvioidut kustannussäästöt voisivat olla 1 020 miljoonaa euroa vuodessa([11]) 255 miljoonan euron kertaluonteisten aloitusvaiheen kustannusten jälkeen([12]).

Päätelmät

Tilinpäätösdirektiivillä on vuodesta 2013 lähtien pitkälti suojeltu mikroyrityksiä ylikuormitukselta. Tämä johtuu siitä, että niitä ei voida velvoittaa raportoimaan enempää kuin pieniä yrityksiä. Nykyisin 78 prosenttia EU:ssa toimivista mikroyrityksistä on tunnustettu mikroyrityksiksi, joten ne hyötyvät vieläkin yksinkertaisemmasta raportointijärjestelmästä. Tämän on mahdollistanut se, että suurin osa jäsenvaltioista on hyödyntänyt direktiivin tarjoamia yksinkertaistamismahdollisuuksia. Yksinkertaistamisen aste voi vaihdella suuresti jäsenvaltioittain. Tämä selittää osittain sen, miksi kustannussäästöjä on saatu vain murto-osa siitä, mikä olisi mahdollista. Lisäksi vaikuttaa siltä, että yritykset eivät ole itse tietoisia järjestelmästä tai että ne vastustavat muutoksia. Tämä heikentää yksinkertaistamisen vaikutusta. Komissio kehottaa jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole niin tehneet, antamaan EU:n mikroyrityksille kaikilta osin mikroyrityksen aseman, yksinkertaistamaan raportointijärjestelmäänsä mahdollisimman paljon ja lisäämään tietoisuutta mahdollisuuksista yksinkertaisempaan raportointiin.

---

7 CEPS:n kyselyyn osallistuneista mikroyrityksistä 72 prosenttia käyttää ulkopuolista kirjanpitäjää.

8 Lähde: CEPS.

9 Rasituksen vähentyminen vuosittain tällä hetkellä: 8,6 miljoonaa mikroyritystä (kansalliset kokokriteerit ja käyttöönotettu järjestelmä) * 20 % raportoi itse ja tietää ääriyksinkertaistetusta järjestelmästä * 50 % soveltaa ääriyksinkertaistettua järjestelmää * *6,0 tuntia ajansäästöä* * 15,28 euron keskimääräinen tuntiansio = 79 miljoonaa euroa. Komission yksiköiden laskelmat perustuvat CEPS:n tietoihin.

10 Kertaluonteiset kustannukset tällä hetkellä: 8,6 miljoonaa mikroyritystä (kansalliset kokokriteerit ja käyttöönotettu järjestelmä) * 20 % raportoi itse ja tietää ääriyksinkertaistetusta järjestelmästä * 50 % soveltaa ääriyksinkertaistettua järjestelmää * *1,5 tuntia ajansäästöä* * 15,28 euron keskimääräinen tuntiansio = 20 miljoonaa euroa. Komission laskelmat perustuvat CEPS:n tietoihin.

11 Mahdollinen rasituksen väheneminen vuosittain: 11,1 miljoonaa mikroyritystä (tilinpäätösdirektiivin kokokriteerit) * *6,0 tuntia ajansäästöä* * 15,28 euron keskimääräinen tuntiansio = 1 020 miljoonaa euroa.

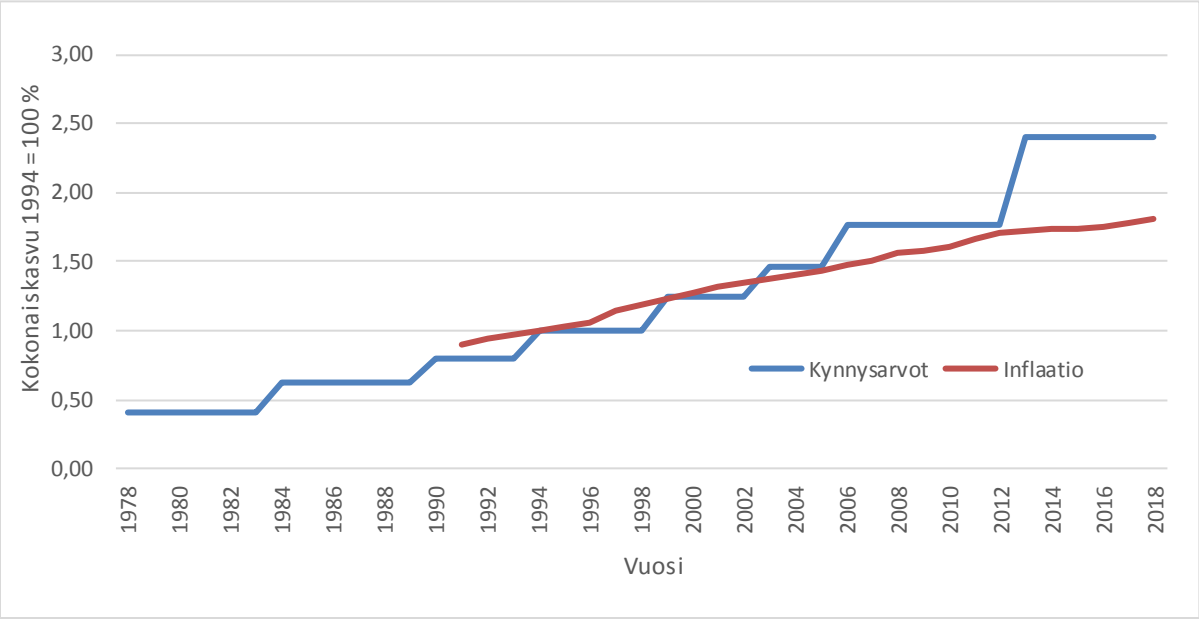
12 Mahdolliset kertaluonteiset kustannukset: 11,1 miljoonaa mikroyritystä (tilinpäätösdirektiivin kokokriteerit) * *1,5 tuntia ajansäästöä* * 15,28 euron keskimääräinen tuntiansio = 255 miljoonaa euroa.

Pk-yritysten kokokriteerien inflaatiokorjaus

Uudelleentarkastelulauseke: direktiivi 2013/34/EU (tilinpäätösdirektiivi) – 3 artiklan 13 kohta

Tilinpäätösdirektiivin kokokriteerejä on tarkistettu säännöllisesti sen jälkeen, kun direktiivi alun perin annettiin vuonna 1978. Tarkistuksissa on otettu huomioon inflaatiokehitys, ja toisinaan tarkistukset ovat olleet inflaatiota suurempia. Seuraavassa kaaviossa esitetään yhteenveto tilanteen kehittymisestä:

Kaavio 2 – Pk-yritysten tilinpäätösdirektiivin mukaisten kokokriteerien kehitys

Lähde: Euroopan komissio – pienen yrityksen kriteerit (liikevaihto / taseen loppusumma) – 1994 = 1,00

Vuonna 2013 tilinpäätösdirektiiviin([13]) sisällytettiin komission velvollisuus tarkastella ja tarvittaessa muuttaa kokokriteerejä määrittämällä yritysluokkien (mikroyritykset sekä pienet, keskisuuret ja suuret yritykset) raja-arvot vähintään viiden vuoden välein inflaation vaikutusten huomioon ottamiseksi (delegoiduilla säädöksillä). Tällä tavoin EU:n lainsäädännöllä pyritään säilyttämään vallitseva tilanne eli välttämään tilanne, jossa inflaation vuoksi erityisesti mikroyrityksiin ja pieniin yrityksiin tahattomasti sovelletaan suurempia yrityksiä koskevia vaativampia kirjanpitojärjestelmiä.

Maantieteellinen alue

Yritysten kokokriteerit määritellään direktiivissä euroina. **Euroalueen** (Alankomaat, Belgia, Espanja, Irlanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Luxemburg, Malta, Portugali, Ranska, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi ja Viro) osuus EU:n yrityksistä on 74 prosenttia([14]).

[13] 3 artiklan 13 kohta.

[14] Lähde: CEPS / Euroopan komissio. Latvia liittyi euroalueeseen vuonna 2014 ja Liettua vuonna 2015. Selvityksessä käytetään nämä euroalueen maat käsittäviä Eurostatin tietoja. Mitään mukautuksia ei ole tehty.

Euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden (Bulgaria, Kroatia, Puola, Tanska, Tšekki, Unkari, Romania ja Ruotsi) olisi mukautettava kansallisia yritysten kokokriteereitä omien valuuttojensa vaihtokurssien mukaan, kun ne saattavat euroina ilmaistut direktiivin kriteerit osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Myös Euroopan talousalueeseen kuuluvien maiden (Norja, Islanti ja Liechtenstein) olisi harkittava kansallisten yritysten kokokriteerien mukauttamista.

Inflaatio

Seitsemän vuoden aikana 1.1.2013–31.12.2019 kumulatiivinen inflaatio oli euroalueella 6,4 prosenttia ja EU27:ssä 7,5 prosenttia([15]).

Kokokriteerien tarkistaminen

Inflaation huomioon ottamiseksi 6,4 prosentilla tarkistetut kokokriteerit olisivat (ennen pyöristystä) seuraavat:

Kaavio 3 – Tilinpäätösdirektiivin mukaiset pk-yritysten kynnysarvot, nykyiset kynnysarvot ja 6,4 prosentin inflaatiokorjatut arvot

		Tase	Liikevaihto
Mikroyritykset			
	Nykyinen	350 000 €	700 000 €
	Tarkistettu	372 400 €	744 800 €
Pienet (vaihteluvälin alaraja)			
	Nykyinen	4 000 000 €	8 000 000 €
	Tarkistettu	4 256 000 €	8 512 000 €
Pienet (vaihteluvälin yläraja)			
	Nykyinen	6 000 000 €	12 000 000 €
	Tarkistettu	6 384 000 €	12 768 000 €
Keskisuuret/Suuret			
	Nykyinen	20 000 000 €	40 000 000 €
	Tarkistettu	21 280 000 €	42 560 000 €

Lähde: Euroopan komissio

Tässä vaiheessa pyöristäminen vaikuttaa välttämättömältä toimivien, yksinkertaisten ja tarkoituksenmukaisten kokokriteerien takaamiseksi. Pyöristyksessä olisi säilytettävä

[15] Lähde: Eurostat, kaikki tuotteet, YKHI – 2015 perustaso 100.

lainsäätäjän liikevaihdolle antama kerroin 2 suhteessa taseen loppusummaan. Ylös päin pyöristystä olisi mukautettava kunkin kokokriteerin osalta tarkoituksenmukaisten tulosten saavuttamiseksi, jotta inflaatio voidaan ottaa tarkasti huomioon merkittävillä ylös päin pyöristyksillä.

Pyöristykseen ehdotetaan seuraavia sääntöjä: i) mikroyrityksiä koskevat kriteerit lähimpään 25 000:een, ii) pieniä yrityksiä koskevat kriteerit lähimpään 100 000:een ja iii) keskisuuria ja suuria yrityksiä koskevat kriteerit lähimpään 500 000:een.

Seuraavassa taulukossa esitetään, millaisiin pyöristettyihin kokokriteereihin inflaatiokorjaus joulukuun 2019 luvuilla johtaisi. Kaaviosta käyvät ilmi absoluuttiset arvot ja nykyisten kokokriteerien prosentuaalinen kasvu:

Kaavio 4 – Tilinpäätösdirektiivin mukaiset pk-yritysten kynnysarvot, nykyiset kynnysarvot verrattuna 6,4 prosentin inflaatiokorjattuihin ja pyöristettyihin arvoihin

		Tase	**Liikevaihto**
Mikroyritykset			
	Nykyinen	350 000 €	700 000 €
	Tarkistettu pyöristäen	375 000 €	750 000 €
	Tulos	*7,1 %*	*7,1 %*
Pienet (vaihteluvälin alaraja)			
	Nykyinen	4 000 000 €	8 000 000 €
	Tarkistettu pyöristäen	4 300 000 €	8 600 000 €
	Tulos	*7,5 %*	*7,5 %*
Pienet (vaihteluvälin yläraja)			
	Nykyinen	6 000 000 €	12 000 000 €
	Tarkistettu pyöristäen	6 400 000 €	12 800 000 €
	Tulos	*6,7 %*	*6,7 %*
Keskisuuret/Suuret			
	Nykyinen	20 000 000 €	40 000 000 €
	Tarkistettu pyöristäen	21 500 000 €	43 000 000 €

Tulos	*7,5 %*	*7,5 %*

Lähde: Euroopan komissio

Kuten edellä esitetään, pyöristyksen tuloksena kokokriteerit kasvoivat 6,7–7,5 prosentilla. Tulos on kohtuullisen lähellä tavoiteltua inflaatioastetta, ja se on johdonmukainen kunkin kokokriteerin osalta. Edellä mainittuja kokokriteerejä käytetään näin ollen vaikutusten analysoinnin vankkana perustana.

Analyysi vaikutuksista euroalueella

Vaikutusten analyysissä keskitytään jäsenvaltioiden velvoitteisiin ja vaikutuksiin, joita niillä on euroalueen yrityksiin (koon([16]) ja kustannusten mukaan). Analyysi tehtiin jäsenvaltioittain soveltamalla 6,4 prosentin inflaatiota kunkin jäsenvaltion nykyisiin kansallisiin kriteereihin ja pyöristyssääntöihin. Lähtökohtana oli, että tarjotusta liikkumavarasta([17]) huolimatta kaikki jäsenvaltiot tarkistaisivat kokokriteerejään, jolloin vaikutukset olisivat suuremmat. Kyprokseen kohdistuvia vaikutuksia ei voitu arvioida merkityksellisen datan puuttumisen vuoksi.

- Mikroyritykset

  Mikroyritysjärjestelmä on jäsenvaltioille mahdollinen vaihtoehto. Arvio on, että kokokriteerien mukauttamisella ei olisi vaikutusta euroalueen jäsenvaltioihin, joissa ei ole mikroyritysluokkaa tai -järjestelmää (Kypros, Espanja, Luxemburg ja Malta). Muissa euroalueen jäsenvaltioissa mikroyritysten kokoa koskevien kriteerien inflaatiokorjaus johtaisi siihen, että noin 77 000:ää yritystä (vaihteluvälin yläraja) ei enää pidettäisi pieninä yrityksinä vaan mikroyrityksinä. Jäljempänä esitetään yhteenveto mahdollisista kustannussäästöistä.

- Pienet yritykset

  Inflaatiokorjaus vähentäisi euroalueen pienten yritysten määrää noin 61 000:lla, mikä johtuu pääasiassa siitä, että 77 000 yrityksestä tulisi mikroyrityksiä. Tätä kompensoisi osittain noin 16 000:n keskisuuren yrityksen muuttuminen pieniksi yrityksiksi.

[16] Perustuu ORBIS-tietokannan tietoihin ja tutkimukseen *Study on the accounting regime of limited micro companies*, CEPS, 2019. Vaikutukset yritysten määrään on arvioitu kunkin euroalueen jäsenvaltion osalta käyttäen kansallisia kokokriteerejä ja soveltamalla asianmukaista pyöristystä.

[17] Jäsenvaltiot voidaan vain osittain velvoittaa tarkistamaan kansallisia kokokriteerejään. Direktiivissä tarjotaan erilaisia pienten yritysten kokokriteerien vaihtoehtoja. Vain yhdeksän euroalueen jäsenvaltiota (jotka toteuttavat vaihteluvälin alarajaa) joutuisi mukauttamaan kokokriteerejään inflaatioon. Nämä muodostavat kolmasosan pienistä yrityksistä. Muilla jäsenvaltioilla (joiden osuus pienistä yrityksistä on kaksi kolmasosaa) olisi mahdollisuus päättää olla toteuttamatta mukautusta. Tässä analyysissä oletetaan, että kaikki euroalueen jäsenvaltiot mukauttavat kokokriteerejään inflaation perusteella.

Jos 77 000 pienestä yrityksestä tulisi mikroyrityksiä, niiden kokonaiskustannussäästöt olisivat noin 7 miljoonaa euroa([18]). Jäljempänä esitetään yhteenveto keskisuurten yritysten mahdollisista kustannussäästöistä.

- Keskisuuret ja suuret yritykset

  Kuten edellä on todettu, keskisuurten ja suurten yritysten määrä vähenisi noin 16 000:lla, sillä joistakin keskisuurista ja suurista yrityksistä tulisi pieniä yrityksiä, mikä vähentäisi säädösten noudattamisesta aiheutuvia vuotuisia kustannuksia näiden yritysten osalta noin 63 miljoonalla eurolla([19]).

  Noin 4 000:sta tähän luokkaan kuuluvasta suuresta yrityksestä tulisi keskisuuria yrityksiä([20]). Arvio on, että niiden raportointijärjestelmään kohdistuisi vain vähäisiä vaikutuksia: kenties vähemmän liitetietoja; mahdollinen vapautus konsernitilinpäätöksen laatimisesta; todennäköisesti ei muutoksia niiden yritysten osalta, joihin sovelletaan kaivannaisteollisuuden maakohtaista raportointia, eikä muutoksia yleisen edun kannalta merkittäviin yhteisöihin sovellettavaan raportointijärjestelmään, mukaan lukien muiden kuin taloudellisten tietojen raportointi. Koska kustannussäästöt katsottiin vähäisiksi, niitä ei arvioitu.

Seuraavassa kaaviossa esitetään yhteenveto vaikutuksista yritysten määrään ja kustannuksiin euroalueella.

Kaavio 5 – Yritysten lukumäärän muutos ja kustannussäästöt euroalueella, kun kunkin kokoluokan kriteerejä on mukautettu

Kokoluokka	Väestönmuutos – euroalue (vaihteluvälin yläraja)	Kustannussäästöt (vaihteluvälin yläraja)
Mikroyritykset	+77 390	–
Pienet yritykset	–61 613	7 miljoonaa euroa
Keskisuuret / suuret yritykset	–15 777	63 miljoonaa euroa

Lähde: Euroopan komissio

[18] Karkea arvio: 77 390 * 6,0 tuntia ajansäästöä * 15,28 euron keskimääräinen tuntiansio – CEPS:n tietojen perusteella. Todelliset kokoluokan muutoksesta johtuvat yrityskohtaiset kustannussäästöt vaihtelevat käytännössä kunkin yrityksen koon, paikallisen lainsäädännön ja olosuhteiden mukaan.

[19] Karkea arvio: 15 777 yritystä x 4 000 euron yrityskohtaiset säästöt, joista 1 000 euroa tilinpäätöksen laatimisesta ja noin 3 000 euroa tilintarkastuspalkkioista (olettaen, että kaikki asianomaiset jäsenvaltiot vapauttavat pienet yritykset raportointivelvollisuudesta). Komissio on raportoinut tässä käytetyistä kustannussäästöistä REFIT-ohjelmaan liittyvän vaikutustenarvioinnin jatkotoimena tehdyssä kertomuksessa, ks. *Report on Action Programme for Reducing Administrative Burdens in the EU*, SWD(2012) 423 final (s. 7, 15 ja 16).

[20] Niiden jäsenvaltioiden osalta, joissa ei ole keskisuurten yritysten luokkaa (Belgia, Italia, Ranska ja Slovakia, joiden osuus yrityksistä on 42 prosenttia), kokokriteerien mukauttamisella ei olisi vaikutusta.

Euroalueen ulkopuolisiin jäsenvaltioihin ja ETA-maihin kohdistuvat kerrannaisvaikutukset

Euromääräisten kokokriteerien korottaminen aiheuttaisi euroalueen ulkopuolisille jäsenvaltioille keskenään erilaisia velvoitteita mukauttaa (tai olla mukauttamatta) kokokriteerejä. Inflaatiokorjauksen lisäksi kansallisessa valuutassa määritettyjä kansallisia kokokriteerejä olisi mukautettava EU:n muutossäädöksen voimaantulopäivänä voimassa olleiden euron vaihtokurssien perusteella([21]). Näitä tulevia kursseja ei voida täysin ennustaa, ja direktiivissä jätetään joka tapauksessa viiden prosentin liikkumavara, jotta pyöristetyt kokokriteerit voidaan määrittää kansallisissa valuutoissa. Tämä jäsenvaltioiden oikeus voi tuoda mukanaan ennalta arvaamattomia vaikutuksia erityisesti siksi, että liikkumavara ja inflaatioaste voivat lisätä tai kumota toistensa vaikutusta.

Yleisluonteinen analyysi tilanteesta 31. heinäkuuta 2017 vallinnein luvuin – ottamatta huomioon viiden prosentin liikkumavaraa – osoittaa, että inflaatiokorjaukset asianomaisissa euroalueen ulkopuolisissa maissa johtaisivat yleensä keskenään erilaisiin tuloksiin. Tarkistukset eivät yleensä vastaisi täsmällistä inflaatioastetta, sillä vain muutamat jäsenvaltiot voisivat tehdä omaa inflaatiotaan vastaavia korjauksia. Muutamat jäsenvaltiot saattaisivat joutua korottamaan kokokriteerejä useita prosenttiyksikköjä oman inflaationsa kumulatiivista vaikutusta suuremmaksi. Toisaalta taas joidenkin jäsenvaltioiden ei tarvitsisi mukauttaa tiettyjä kokokriteerejä (varsinkin pienten yritysten kokokriteerejä).

Päätelmät

Kun otetaan huomioon, että euroalueen inflaatio on ollut viime vuosina maltillinen, kokokriteerien tarkistamisen seuraukset voisivat nykytilanteessa olla euroalueen yritysten kannalta vähäisiä ja euroalueen ulkopuolisissa jäsenvaltioissa sijaitsevien yritysten kannalta epävarmoja.

Näiden seikkojen vuoksi tarkistuksen tarve ei ole tämän kertomuksen antamispäivämääränä pakottava. Komissio säilyttää kuitenkin oikeuden ehdottaa kokokriteerien tarkistamista milloin tahansa, jotta inflaatio voidaan ottaa huomioon delegoiduilla säädöksillä, kuten tilinpäätösdirektiivissä sallitaan.

[21] Vuonna 2013 tilinpäätösdirektiivissä (3 artiklan 9 kohta) säädettiin EU:n virallisessa lehdessä direktiivin voimaantulopäivänä (29. kesäkuuta 2013) julkaistun vaihtokurssin käyttämisestä. Siinä säädetään myös, että on käytettävä vaihtokurssia, joka on julkaistu kyseiset rahamäärät määrittävän direktiivin voimaantulopäivänä. Komissio tulkitsee, että tämä kattaa myös myöhemmät säädökset.

Hallituksille suoritettavia maksuja koskevat puunkorjuuta harjoittavien tai kaivannaisteollisuudessa toimivien yritysten kertomukset (maakohtainen raportointi)

Uudelleentarkastelulauseke: direktiivi 2013/34/EU (tilinpäätösdirektiivi) – 48 artikla

Vuonna 2013 säädetyn tilinpäätösdirektiivin 10 luvussa edellytettiin, että tilivuodesta 2016 alkaen suuret kaivannais- ja puunkorjuuteollisuudessa toimivat EU:n yritykset raportoivat hallituksille suorittamistaan maksuista vuosittain. Maksut on ilmoitettava hankkeittain ja hallituksittain. Hallituksella tarkoitetaan paikallista, alueellista tai kansallista viranomaista, ja määritelmä sisältää myös valtion omistamat yritykset.

Hallituksille suoritettavien maksujen läpinäkyvyyden parantaminen

Kaikki jäsenvaltiot panivat tämän sääntelyn täytäntöön kansallisessa lainsäädännössään vuosina 2014–2017. Useimmat varmistivat, että kaivannais- ja puunkorjuuteollisuudessa toimivat yritykset aloittivat maakohtaisen raportoinnin tilivuodesta 2016 alkaen, kuten EU:n lainsäädännössä edellytetään, tai aikaisemmin (Yhdistynyt kuningaskunta ja Ranska). Raportointi alkoi kolmessa jäsenvaltiossa vasta tilivuodesta 2017 alkaen. Tämän vaikutukset olivat vähäisiä, sillä niiden yritysten lukumäärä, joita raportointi koski, oli pieni. Merkittävää vaatimusten noudattamatta jättämistä ei havaittu, mutta komissio tutkii parhaillaan joitakin vaatimusten noudattamiseen liittyviä ongelmia tiettyjen jäsenvaltioiden osalta.

Valdani, Vicari & Associati -yrityksen (VVA) konsulttien tekemässä selvityksessä vaatimusten noudattamisesta([22]) todettiin, että kaivannaisteollisuudessa raportointi on huomattavaa eikä alalla ole näyttöä laajalle levinneestä vaatimusten noudattamatta jättämisestä. Joissakin tapauksissa toimeksisaaja ei kuitenkaan pystynyt hankkimaan kaikkien yritysten maakohtaista raporttia, mikä johtui sen mielestä lähinnä täytäntöönpanon tuoreudesta, epäyhtenäisestä pääsystä yritysten verkkosivustoille tai kaupparekistereihin taikka viivästyksistä raporttien julkistamisessa.

VVA havaitsi EU:ssa vain kaksi aarniometsien puunkorjuuta harjoittavaa raportoivaa yritystä, kun niitä odotettiin olevan sata. Tämä johtuu pääasiassa alakohtaisista erityispiirteistä (koko ja yrityksen toiminta) ja kysymyksistä, jotka johtuvat direktiivin rajoittavasta aarniometsien määritelmästä([23]). Koska maksuista, joita puunkorjuuyritykset suorittavat hallituksille, ei raportoida laajasti, läpinäkyvyyden lisäämisen tärkeimpiä mekanismeja puunkorjuualalla ovat EU:n puutavara-asetus([24]) ja EU:n toimintasuunnitelma metsälainsäädännön soveltamisen

[22] Valdani, Vicari & Associati,*Review of country-by-country reporting requirements for extractive and logging industries*, marraskuu 2018 (saatavilla komission verkkosivustolla).

[23] Määritelty tilinpäätösdirektiivissä seuraavasti: ”kotoperäisistä lajeista koostuva metsä, jossa ei näy selviä merkkejä ihmisen toiminnasta ja jossa ekologiset prosessit eivät ole merkittävästi häiriytyneet”. Sekundaarimetsät ovat luonnonmetsiä, josta on korjattu puuta vähintään kerran. Merkittävä osa puunkorjuuyrityksistä toimii aarniometsien ulkopuolella.

[24] EU:n puutavara-asetus (asetus (EU) N:o 995/2010).

valvonnasta, metsähallinnosta ja puukaupasta (FLEGT)([25]), vaikka puutavara-asetuksessa tai FLEGT-toimintasuunnitelmassa ei edellytetäkään, että toimijat raportoivat due diligence -prosessinsa vaikuttavuudesta tai siitä, että toimittajat rikkovat sovellettavaa lainsäädäntöä.

VVA:n tutkimien kertomusten perusteella useimmat yritykset olivat toimittaneet tarvittavat tiedot. VVA yksilöi useita osa-alueita, joilla on parannettavaa. Nämä osa-alueet, jotka vaikuttavat liittyvän enemmän raportointistandardin heikkouksiin tai joustavuuteen kuin vaatimusten noudattamiseen, luetellaan jäljempänä.

- Julkisyhteisöjen nimeäminen – kertomuksissa ei aina ilmoiteta selkeästi maksun vastaanottaneen julkisyhteisön nimeä. Monet yritykset mainitsevat ainoastaan maan nimen ja/tai, että hallinto on ’kansallinen’, ’alueellinen/paikallinen’ tai ’kunnallinen’. Tämän vuoksi julkisyhteisöjä ei ole helppo tunnistaa ja saattaa vastuuseen.

- Hankkeen määrittely – sanamuodon oikeudelliset vaikutukset: ”merkittävällä tavalla toisiinsa kytköksissä olevat sopimukset”, jotka katsotaan hankkeeksi, voidaan tulkita yrityksissä eri tavoin. Näin ollen hankekohtainen raportointi vaihtelee yrityksittäin, minkä vuoksi on vaikea saada kattavaa ja johdonmukaista yleiskuvaa hankkeista, joihin osallistuu useita yrityksiä.

- Yhteisyritykset – kaivannaisteollisuudessa yhteisyritykset ovat yleisiä. Yritykset tekevät usein yhteistyötä muiden yritysten, myös valtion omistamien yritysten, kanssa investoinneissa ja operaatioissa. Yleensä yksi yrityksistä pitää kirjaa operaatioista kaikkien yritysten puolesta. Koska EU:n lainsäädännössä ei ole selkeitä ohjeita, maksujen raportointitapoja on useita: i) suhteessa yrityksen omaan osuuteen yhteisyrityksestä, ii) 100 prosenttia yhteisyrityksen maksuista, jotka vastuuyritys on ilmoittanut (jolloin muut yritykset saattavat harkita ilmoittamatta jättämistä, vaikka niillä on oikeudellinen raportointivelvoite) tai iii) muilla tavoin. Näin ollen raportointitulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia tai niitä ei ole lainkaan.

- Digitaalinen käytettävyys – tiedot eivät ole koneellisesti luettavissa, ja tämän vuoksi käyttäjien on vaikea hyödyntää raportoitua dataa laajasti ja toistuvasti.

On selviä merkkejä siitä, että kansalaisyhteiskunta käyttää maakohtaista raportointia tietoisuuden lisäämiseen, koosteiden tai infografiikan laatimiseen tai lisäselvitysten pyytääkseen valtioilta ja yrityksiltä saattaakseen ne vastuuseen. Koska on kyse tuoreesta sääntelystä, yleinen tietoisuus raportoinnista on useimmissa maissa edelleen vähäistä. On vielä liian aikaista havaita merkittäviä muutoksia hallinnon vastuuvelvollisuudessa (erityisesti kun on kyse vähemmän demokraattisesta tai avoimesta hallinnosta) tai luonnonvaroiltaan rikkaissa maissa luonnonvarojen hallinnoinnissa. Direktiivin tahattomana vaikutuksena on se, että kansalaisyhteiskunta käyttää maakohtaista raportointia paljon kyseenalaistaakseen yrityksiä ja saattaakseen ne vastuuseen. Joka tapauksessa ainakin kansalaisyhteiskunnan

[25] https://www.euflegt.efi.int/documents/10180/452147/FLEGT+factsheet+Trade+and+market.pdf/5ceb3405-3161-26a8-a03c-de87eba7dc5a

mukaan raportointivaatimukset ovat vaikuttava keino lisätä yritysten luonnonvarojen hyödyntämisestä hallituksille suorittamien maksujen läpinäkyvyyttä.

Uudelleentarkastelulausekkeessa ehdotettujen lisätietojen, eli työntekijöiden keskimääräisen lukumäärän, alihankkijoiden käyttämisen ja valtion asettamien rahallisten seuraamusten, sisällyttäminen raportointiin ei VVA:n tutkimuksen perusteella näytä nauttivan laajaa julkista tukea. Kansalaisyhteiskunta suhtautuu periaatteessa myönteisesti läpinäkyvyyden parantamiseen, mutta ne eivät pidä juuri näitä tietoja ensisijaisina. Yritykset ovat yleensä kustannus-hyötysuhteen perusteella haluttomia lisäämään raportointivaatimuksia. Myöskään kansalliset viranomaiset eivät yleensä ole vakuuttuneita siitä, että näillä lisätiedoilla voitaisiin paremmin saavuttaa raportointivaatimusten tavoitteet. Komissio sisällytti työntekijöiden lukumäärän vuonna 2016 antamaansa suurten monikansallisten yritysten julkista maakohtaista raportointia koskevaan ehdotukseen([26]).

Kansainvälinen kehitys ja muiden kansainvälisten järjestelmien vaikutukset

Kanadassa, Sveitsissä, Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja Euroopan talousalueella kaivannaisteollisuuden maakohtainen raportointi varmistetaan kunkin oman lainsäädännön avulla([27]). Kanadassa maakohtaista raportointia koskeva laki([28]) tuli voimaan 1. kesäkuuta 2015. EU katsoo, että Kanadan normit vastaavat EU:n normeja([29]). Lisäksi Kanadan luonnonvaroista vastaavalla ministerillä on valtuudet antaa raportoiville yhteisöille mahdollisuus käyttää toisella lainkäyttöalueella laadittuja raportteja (joiden vaatimuksia pidetään hyväksyttävinä) Kanadan vaatimusten täyttämiseen sekä EU:ssa että Euroopan talousalueella. Näin EU ja Kanada välttävät moninkertaista raportointia ja siten yrityksille aiheutuvaa kohtuutonta rasitetta. EU ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat ainoat lainkäyttöalueet, jotka edellyttävät puunkorjuuteollisuudelta julkista maakohtaista raportointia.

Kaivannaisteollisuuden läpinäkyvyysaloite (Extractive Industries Transparency Initiative, EITI) on yksityinen aloite, jonka tavoitteena on tehdä kaivannaisteollisuudesta vastuuvelvollisempi. EITI on Norjan lainsäädännön mukaisesti rekisteröity kansainvälinen voittoa tavoittelematon järjestö. Se kokoaa yhteen hallitusten, öljy-, kaasu- ja kaivosyhtiöiden, yhteisösijoittajien ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen jäseniä, jotta voidaan parantaa avoimuutta ja luonnonvaroista saatavien tulojen vastuullista hallinnointia. Siihen kuuluu tällä hetkellä 52 jäsenmaata. EITI-aloitteen raporteissa, jotka julkaistaan jäsenmaiden julkisen vallan alaisuudessa, käsitellään maksuja, jotka hallitukset ovat saaneet lainkäyttöalueellaan

[26] Komission ehdotus direktiiviksi tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta, COM(2016) 198 final – 2016/0107(COD), huhtikuu 2016.

[27] Yhdysvaltojen Dodd - Frank Act -säädöksen 1504 §:ssä edellytetään, että Yhdysvaltojen arvopaperi- ja pörssikomitea (SEC) antaa tätä koskevan määräyksen. Tällaista määräystä ei ollut vielä voimassa tämän kertomuksen antamispäivänä. Näin ollen yhdysvaltalaiseen pörssiin listautuneilla yrityksillä (yhdysvaltalaisilla ja ulkomaisilla yksityisillä liikkeeseenlaskijoilla) ei ole vielä ollut maakohtaista raportointia koskevia velvoitteita, mutta tilanne saattaa muuttua lähitulevaisuudessa.

[28] Canadian Extractive Sector Transparency Measures Act, ESTMA.

[29] Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2016/1910, annettu 28. lokakuuta 2016.

toimivilta kaivannaisyrityksiltä. Tämän aloitteen nojalla laaditut raportit ovat julkisia ja koneellisesti luettavissa. Maksut on eritelty EU:n sääntelyn tavoin maa- ja hankekohtaisesti.

EITI-aloite ja EU:n maakohtainen raportointi täydentävät toisiaan. EU:n maakohtaisessa raportoinnissa on alusta alkaen vaadittu EITI-vaatimusten mukaista maksutyyppien julkistamista. Vastaavasti EU:n vaatimukset ovat jossain määrin vaikuttaneet EITI-vaatimuksiin, kuten hankekohtaiseen raportointiin. EITI-aloite tuottaa todennäköisesti EU:n maakohtaista raportointia kattavampia tietoja yksittäisestä maasta. Tämä johtuu siitä, että EITI-aloitteen raportit kattavat EU:n tai Kanadan teollisuuden lisäksi myös muiden ulkomaisten ja kansallisten yritysten, myös valtion omistamien yritysten, määräysvallassa olevia operaatioita. EITI-aloitteen raportit ovat kuitenkin maantieteellisesti rajallisia, sillä yksi kertomus kattaa vain yhden maan. EITI-aloitteen raportit julkaistaan yleensä yli vuoden kuluttua siitä, kun EU:n raportointiin kuuluva maakohtainen kertomus on julkaistu. EITI on saanut lisää jäseniä tilinpäätösdirektiivin antamisen jälkeen. Näiden kahden välillä ei ole selkeää tai suoraa korrelaatiota, mutta tämä ei poista tilinpäätösdirektiivin johdanto-osan 45 kappaleessa esitettyä tavoitetta, jonka mukaan maakohtaisella raportoinnilla olisi autettava luonnonvaroiltaan rikkaiden maiden hallituksia panemaan EITI-periaatteet ja -kriteerit täytäntöön. Ainakin toistaiseksi monet tekijät estävät sen, että EITI-vaatimuksilla olisi EU:n vaatimuksiin nähden etusija tai päinvastoin.

Kansalaisyhteiskunta ja yritykset kehottavat komissiota vahvistamaan edelleen EU:n sitoutumista kaivannaisteollisuuden läpinäkyvyyden edistämiseen kansainvälisillä foorumeilla kannustaakseen EU:n kansainvälisiä kumppaneita ottamaan käyttöön samanlaiset raportointivaatimukset kaikkialla maailmassa.

Kilpailukykyyn ja energiahuoltovarmuuteen kohdistuvat vaikutukset

EU on erittäin riippuvainen muutamasta maasta sekä raakaöljy- että kaasutoimituksissa. Raportointivaatimuksista johtuva EU:n yritysten toiminnan rajoittaminen strategisissa luonnonvaroiltaan rikkaissa kumppanimaissa vaikuttaisi energiaturvallisuuteen.

VVA ei löytänyt näyttöä siitä, että EU:n ulkopuolisista maista tuleville kilpailijoille aiheutuisi merkittävää kilpailuetua sen vuoksi, että niiden ei tarvitse raportoida hallituksille suoritettavista maksuista. Se ei myöskään havainnut tapauksia, joissa EU:n ulkopuoliset maat rajoittaisivat EU:n yritysten toimintaa raportointivaatimusten vuoksi. Yritykset ovat kuitenkin edelleen huolissaan tasapuolisten toimintaedellytysten puutteesta, sillä yhdysvaltalaisilla, kiinalaisilla ja muilla kilpailijoilla ei ole samoja avoimuusvelvoitteita. Toimiala on huolissaan siitä, että tämä tasapuolisten toimintaedellytysten puute voi pitkällä aikavälillä vaarantaa kilpailukykyä. Eräs akateeminen tutkimus ([30]) näyttää tukevan tätä väitettä. Siinä todetaan, että maakohtaista raportointia toteuttavien yritysten maksut isäntämaille yleensä lisääntyvät ja ne vähentävät ja kohdentavat uudelleen investointejaan, kun niitä verrataan kyseisissä maissa toimiviin kilpailijoihin, jotka eivät julkista tietoja maakohtaisesti.

[30] Thomas Rauter, *Disclosure Regulation, Corruption, and Investment: Evidence from Natural Resource Extraction*, helmikuu 2019.

Toistaiseksi ei kuitenkaan ole ollut nähtävillä muutoin konkreettisia vaikutuksia EU:n energiahuoltoon. Maakohtaista raportointia koskeva politiikka on ollut voimassa vain muutaman vuoden eli paljon vähemmän aikaa kuin esimerkiksi kaivos- ja öljyteollisuuden yleensä paljon pidemmät toimintasyklit kestävät etsinnästä ja investoinneista aina sulkemiseen asti. Tästä syystä tilannetta olisi seurattava tarkasti riskien näkökulmasta.

Raportointivaatimusten ulottaminen muille teollisuudenaloille

Kansalaisyhteiskunnan kannalta maakohtaisen raportoinnin ulottaminen uusille teollisuudenaloille (esimerkiksi tietoliikenteeseen ja rakentamiseen) voisi auttaa lieventämään yhteiskunnallisia riskejä ja sijoittajien riskejä sekä ehkäisemään ja torjumaan lainvastaisuutta, korruptiota ja huonoa varainhoitoa. Asiantuntijat ja kansalaisjärjestöt kuitenkin yleisesti tunnustavat, että yksi ja sama ratkaisu, eli kaivannaisteollisuuden maakohtaista raportointia koskevien normien siirtäminen sellaisenaan muille aloille esimerkiksi ainoastaan laajentamalla direktiivin soveltamisalaa, ei ole toimiva. Muilla aloilla tarvittaisiin niille räätälöityjä vaatimuksia. Toinen huolenaihe on, että tällaisen toimenpiteen vaikuttavuus riippuu suuresti myös yrityksen koosta ja alan kansainvälisyydestä. Tämä tarkoittaa sitä, että voi olla käytännössä mahdotonta määrittää EU:n lainsäädännössä asianmukaista soveltamisalaa tietyille toimialoille, sillä määrittäminen riippuisi siitä, kuinka paljon EU:n yritykset investoivat paikallisesti ulkomaille asianomaisella toimialalla, jonka itsessään olisi oltava riittävän suuri, ja ovatko yritysten hallituksille maksamat summat huomattavia. Vaikka maakohtaisen raportoinnin ensisijaisena tavoitteena on voimaannuttaa paikallisväestöä, joiden luonnonvaroja ja uusiutumattomia luonnonvaroja hyödynnetään, tällainen raportointi ei ehkä sovellu vastaavien tavoitteiden saavuttamiseen toimialoilla, joihin ympäristöön ja läheisyyteen liittyvät tekijät eivät liity luontaisesti.

Tilintarkastus

Tilintarkastus ei ole pakollinen raportointivaatimus. Eräät suuret monikansalliset yritykset käyttävät kuitenkin vapaaehtoisesti riippumattomien tilintarkastajien palveluja varmuustason nostamiseksi, jotta niiden kertomusten uskottavuus ja luotettavuus käyttäjien silmissä paranisi.

Jos tilintarkastus olisi pakollinen, sidosryhmät haluaisivat tarkempaa tietoa toimeksiannosta, varmuustasosta, aikataulusta, raportointisisällöstä ja julkaisemisesta. VVA arvioi, että jos oletetaan, että kyseessä on perinteinen tilintarkastustoimeksianto, vuotuiset kustannukset ovat noin 450 000 – 1 500 000 euroa yritystä kohden. Jos oletetaan, että kyseessä olisi yksinkertaisempi tilintarkastustoimeksianto, jossa varmuustaso olisi alempi, nämä kustannukset laskisivat 250 000 – 450 000 euroon. Muuntyyppisistä toimeksiannoista (varmentamispalveluineen tai ilman niitä) aiheutuvia kustannuksia ei arvioitu.

Maakohtaisen raportoinnin tarkastaminen ei ole kansalaisyhteiskunnan ensisijainen tavoite, vaikka käyttäjät ovat tietoisia siitä, että se lisäisi luottamusta ja virtaviivaistaisi normien soveltamista. Odotukset siitä, että tilintarkastustoiminto voisi auttaa korjaamaan normien heikkoja kohtia, joita tässäkin kertomuksessa on esitetty, saattavat joka tapauksessa olla

perusteettomia. Yritykset ja sääntelyviranomaiset eivät yleensä kannata tilintarkastusta kustannus-hyötynäkökulmasta (tai ainakin ne kyseenalaistavat sen).

Monikansallisiin yrityksiin yleisesti sovellettava julkinen maakohtainen raportointi

Komissio ehdotti vuonna 2016 lainsäädäntöä, jonka nojalla suurten yritysten olisi laadittava vuosittain kustakin jäsenvaltiosta ja EU:n ulkopuolisesta maasta, jossa ne toimivat, maakohtainen raportti, joka sisältää tiedot saaduista voitoista ja voitoista maksetuista veroista([31]).

Mineraalien hankinta (due diligence -velvoitteet)

EU on hyväksynyt lainsäädäntöä mineraalien hankintaan liittyvistä toimitusketjun due diligence -velvoitteista (asetus (EU) 2017/821)([32]).

Päätelmät

Maakohtainen raportointi on tuore raportointivelvoite. Kertomuksia on ollut saatavilla vain muutamalta tilivuodelta. Pidempi tarkastelujakso olisi tarpeen, jotta voitaisiin arvioida perusteellisemmin tiettyjä vaikuttavuuteen liittyviä näkökohtia ja mahdollisia pitkän aikavälin vaikutuksia EU:n energiahuoltoon. Uudelleentarkastelussa tuodaan esiin useita raportointinormien puutteita. Ne vaikeuttavat kertomusten saatavuutta ja käyttöä, mutta ne eivät ole erittäin vakavia puutteita. Etenkään se, miten puunkorjuuala on sisällytetty tämän osa-alueen lainsäädäntöön, ei vaikuta tyydyttävältä. Sääntelyn avulla alasta tehdään kiistatta kaiken kaikkiaan läpinäkyvämpi, mutta maailmanlaajuinen yhdenmukaistaminen on edelleen alan suuri huolenaihe. Tämän vuoksi sekä kansalaisyhteiskunta että yritykset toivovat, että sääntelyviranomaiset tehostavat toimiaan maailmanlaajuisesti tasapuolisten toimintaedellytysten saavuttamiseksi.

---

[31] *Komission ehdotus direktiiviksi tiettyjen yritysten ja sivuliikkeiden tuloverotietojen ilmoittamisesta*, COM(2016) 198 final – 2016/0107(COD), huhtikuu 2016.

[32] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/821, annettu 17 päivänä toukokuuta 2017, unionin tuojiin, jotka tuovat konfliktialueilta ja korkean riskin alueilta peräisin olevia tinaa, tantaalia ja volframia, niiden malmeja sekä kultaa, sovellettavien toimitusketjun due diligence -velvoitteiden vahvistamisesta.

Tiettyjen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen julkistamat muut kuin taloudelliset tiedot

Uudelleentarkastelulauseke: direktiivi 2014/95/EU (muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskeva direktiivi) – 3 artikla

Vaikuttavuus

Tähän kertomukseen liittyvässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa on tarkasteltu muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin vaikuttavuutta eri näkökulmista, mukaan lukien direktiivin vaatimusten mukaisesti julkistettujen tietojen merkityksellisyys, luotettavuus ja vertailukelpoisuus.

Merkityksellisyyden osalta on olemassa huomattava määrä näyttöä siitä, että monet yritykset eivät julkista olennaisia muita kuin taloudellisia tietoja kaikista tärkeistä kestävyyteen liittyvistä seikoista. Samanaikaisesti yritykset julkistavat merkittäviä määriä epäolennaista tietoa, minkä vuoksi käyttäjien on vaikeampi löytää etsimäänsä tietoa. Nämä päätelmät koskevat tietoja yrityksen vaikutuksesta kestävyyteen liittyviin seikkoihin sekä tietoja näiden seikkojen vaikutuksesta yrityksen kehitykseen, tulokseen ja asemaan. Julkisessa kuulemisessa, jonka komission yksiköt järjestivät vuonna 2020 muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin tarkistamisen valmistelua varten, vain kuusi prosenttia käyttäjistä ilmoitti, että heillä ei ollut ongelmia sen suhteen, että yritykset eivät julkistaneet kaikkia merkityksellisiä tietoja.

Luokitusjärjestelmäasetuksella edistetään raportointia yritysten toiminnan vaikutuksista EU:n ympäristötavoitteisiin. Myös luonnonpääomaa koskevaa tilinpitoa ja ympäristöjalanjälkeen liittyviä menetelmiä koskevat aloitteet ovat tässä yhteydessä merkityksellisiä.

Käsitteen ”muut kuin taloudelliset tiedot” käyttö on ongelmallista kestävyyteen liittyvien tietojen osalta. Tämä johtuu siitä, että fyysisiin riskeihin, siirtymäriskeihin tai maineriskeihin liittyvät tiedot voivat itse asiassa olla taloudellisesti olennaisia, vaikka tiedot eivät täyttäisi tilinpäätöksiin sovellettavan tilinpäätössäännöstön kirjaamis- tai julkistamisvaatimuksia.

Vertailukelpoisuuden osalta EU:n yritysraportointikehyksen toimivuustarkastuksen yhteydessä vuonna 2018 järjestettyyn julkiseen kuulemiseen vastanneet kokivat, että yritysten julkistamien muiden kuin taloudellisten tietojen vertailu on vaikeaa. Tämä vastaa useimpien raporttien ja analyysien päätelmiä ja eri sidosryhmien näkemyksiä. Vuonna 2020 järjestetyssä julkisessa kuulemisessa 84 prosenttia käyttäjistä totesi, että muiden kuin taloudellisten tietojen heikko vertailukelpoisuus on merkittävä ongelma.

Kestävyyteen liittyvien tietojen sisältö ja esitystapa eivät ole yhdenmukaisia. Nykyisillä normeilla ja raportointikehyksillä ei ole pystytty ratkaisemaan tätä tilannetta riittävällä tavalla. Muiden kuin taloudellisten tietojen käyttäjät, mukaan lukien sijoittajat ja kansalaisyhteiskunnan järjestöt, ovat myös todenneet, että muiden kuin taloudellisten tietojen raportointipaikkojen kirjo voi vaikeuttaa tietojen saatavuutta ja vaikuttaa suuresti niiden vertailukelpoisuuteen. Kuten komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa todetaan,

digitalisaatiolla voisi olla merkitystä myös muiden kuin taloudellisten tietojen saatavuuden ja käytettävyyden parantamisessa.

Suuri enemmistö (82 %) kaikista vuoden 2020 avoimeen julkiseen kuulemiseen vastanneista katsoi, että yritysten velvoittaminen käyttämään yhteisiä raportointinormeja ratkaisisi keskeisimmät nykyiseen muiden kuin taloudellisten tietojen raportointiin liittyvät ongelmat.

Vuonna 2020 järjestetyssä julkisessa kuulemisessa([33]) 73 prosenttia käyttäjistä ilmoitti pitävänsä yritysten raportoimien muiden kuin taloudellisten tietojen vähäistä luotettavuutta merkittävänä ongelmana. Monet käyttäjät katsovat tämän johtuvan pääasiassa siitä, ettei muita kuin taloudellisia tietoja koskevan selvityksen sisällölle ole asetettu varmuusvaatimusta. Jotkin sidosryhmät uskovat, että tietojen varmistaminen edellyttää raportointinormistoa tai -kehystä, jonka perusteella tilintarkastusyhteisöt voivat arvioida yritysten ilmoittamia tietoja.

Lisäksi 20 jäsenvaltion käyttämä mahdollisuus sallia yrityksen muita kuin taloudellisia tietoja koskevan selvityksen julkaiseminen erillisessä kertomuksessa näyttää heikentävän direktiivin vaikuttavuutta. Muiden kuin taloudellisten tietojen julkistaminen erillisessä kertomuksessa eikä toimintakertomuksessa saattaa johtaa olettamukseen, että julkistettavat tiedot eivät ole tärkeitä yrityksen taloudellisen suoriutumisen ymmärtämiseksi, vaikka ne voivat sitä olla.

Lisäksi monissa jäsenvaltioissa on useista eri tekijöistä johtuvia täytäntöönpanoon ja valvontaan liittyviä puutteita. Näihin kuuluu muun muassa epävarmuus valvontaviranomaisten oikeudellisista valtuuksista. Valvontaviranomaiset itse huomauttavat, että joidenkin julkistamisvaatimusten joustavuus hankaloittaa direktiivin noudattamisen valvontaa.

Muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevaa direktiiviä ei myöskään pidetä laatijoiden kannalta täysin toimivana, ja monille laatijoille aiheutuu tarpeettomia kustannuksia muiden kuin taloudellisten tietojen raportoinnista. Muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin joustavuus ja yksityiskohtaisuuden puute tarkoittavat sitä, että monet laatijat kohtaavat hankaluuksia päättäessään, mitä tietoja raportoidaan. Laatijoihin kohdistuu myös paineita raportoida erilaisten päällekkäisten yksityisten raportointikehysten ja -aloitteiden mukaisesti ja vastata sidosryhmien tietopyyntöihin sen lisäksi, että niiden on noudatettava muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevaa direktiiviä.

Soveltamisala

Monilla yrityksillä, joilta käyttäjät tarvitsevat muita kuin taloudellisia tietoja, ei ole velvollisuutta niitä ilmoittaa. Vuonna 2020 järjestetyssä julkisessa kuulemisessa kävi ilmi, että suurin osa vastaajista kannattaa direktiivin soveltamisalan laajentamista kaikkiin suuriin yrityksiin (70 % vastaajista) ja kaikkiin yrityksiin, joiden arvopaperit on noteerattu EU:n säännellyillä markkinoilla (62 % vastaajista).

[33] Ks. Euroopan komission verkkosivut.

Syitä harkita soveltamisalan laajentamista suuriin noteeraamattomiin yrityksiin ovat muun muassa se, että yrityksen vaikutus yhteiskuntaan ja ympäristöön ei riipu siitä, onko yritys noteerattu vai ei. Soveltamisalan laajentamista kaikkiin julkisesti noteerattuihin yrityksiin voitaisiin pitää tärkeänä sijoittajansuojan kannalta, kun otetaan huomioon kestävyyteen liittyvien riskien kasvava merkitys. Se saattaa olla tarpeen myös sen varmistamiseksi, että finanssimarkkinoiden toimijoilla on tiedot, joita ne tarvitsevat kaikilta kohdeyhtiöiltä voidakseen täyttää kestävään rahoitukseen liittyvien tietojen antamista koskevan asetuksen mukaiset kestävyyttä koskevat julkistamisvelvoitteensa, ja sen varmistamiseksi, että finanssimarkkinoiden toimijat eivät päätä jättää pienempiä julkisesti noteerattuja yrityksiä sijoitussalkkujen ulkopuolelle sillä perusteella, että kyseiset yritykset eivät raportoi tarvittavia tietoja.

Merkityksellisyys

Vaikka muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin alkuperäiset tavoitteet ovat edelleen erittäin merkityksellisiä, direktiivi ei ole enää tarkoituksenmukainen. Tämä johtuu muusta politiikan ja lainsäädännön kehityksestä, sijoittajien kasvavasta tiedon kysynnästä sekä kansainvälisesti tunnustettujen raportointikehysten ja -suuntaviivojen viimeaikaisesta kehityksestä.

Maailmanlaajuisella tasolla YK:n kestävän kehityksen tavoitteista vuonna 2015 tehty sopimus ja vuonna 2016 tehty Pariisin ilmastosopimus ovat antaneet vahvemman poliittisen sysäyksen siirtymiselle kestävään talouteen ja lisänneet yritysten ja sijoittajien tietoisuutta kestävyyteen liittyvien kysymysten strategisesta merkityksestä.

EU:n tasolla kestävän rahoituksen toimintasuunnitelma vuodelta 2018 ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelma vuodelta 2019 ovat lisänneet merkittävästi Euroopan poliittista tahtoa siirtyä mahdollisimman nopeasti kohti kestävää talous- ja rahoitusjärjestelmää. EU on kestävän rahoituksen toimintasuunnitelman osana hyväksynyt luokitusjärjestelmäasetuksen ja kestävään rahoitukseen liittyvien tietojen antamista koskevan asetuksen. Molemmilla säädöksillä on merkittäviä vaikutuksia niihin muihin kuin taloudellisiin tietoihin, jotka yritysten olisi julkistettava. Koska finanssimarkkinatoimijoille asetetaan kestävään rahoitukseen liittyvien tietojen antamista koskevassa asetuksessa kestävyyttä koskevia tiedonantovaatimuksia, asetuksella on suora vaikutus tietoihin, joita ne tarvitsevat sijoitusten kohteena olevilta yrityksiltä. Luokitusjärjestelmäasetuksessa asetetaan muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin soveltamisalaan kuuluville yrityksille uusia vaatimuksia, joiden mukaan niiden on ilmoitettava toiminnoistaan, jotka katsotaan luokitusjärjestelmän mukaan ympäristön kannalta kestäviksi.

Muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevat kansainväliset kehykset ja suuntaviivat ovat kehittyneet merkittävästi. Vuodesta 2014 lähtien on toteutettu useita aloitteita, jotka ovat osittain päällekkäisiä eivätkä aina keskenään johdonmukaisia. Vuonna 2016 julkaistiin GRI-ohjeiston (Global Reporting Initiative)([34]) ensimmäiset normit, jotka

[34] www.globalreporting.org

perustuvat aiempiin suuntaviivoihin. Vuonna 2018 kestävyyttä koskevia kirjanpitostandardeja käsittelevä lautakunta (Sustainability Accounting Standards Board, SASB) julkaisi 77 kestävyyteen liittyvien taloudellisesti olennaisten tietojen julkistamista koskevaa toimialastandardia. G20-maiden finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän perustama ilmastoon liittyviä rahoitusriskejä käsittelevä työryhmä (TCFD) julkaisi suosituksensa vuonna 2017. Suositukset herättivät laajaa kiinnostusta markkinoilla. Muita vuoden 2014 jälkeisiä kehityssuuntauksia ovat viiden kansainvälisen kestävyyttä koskevien tietojen raportoimista koskevan hankeen aiejulistus tehdä tiiviimpää yhteistyötä, Maailman talousfoorumin aloite yhteisten raportointi-indikaattoreiden kehittämiseksi sekä kansainvälisten tilinpäätösstandardien säätiön vuonna 2020 käynnistämä julkinen kuuleminen sen työn mahdollisesta laajentamisesta muiden kuin taloudellisten tietojen raportointiin.

Laaditun ohjeistuksen taso ja käytetyt menetelmät

Komissio julkaisi vuoden 2017 puolivälissä direktiivin edellyttämällä tavalla viitteelliset suuntaviivat auttaakseen yrityksiä direktiivin täytäntöönpanossa. Suuntaviivoilla tarjotaan yrityksille yleistä ei-pakottavaa ohjeistusta, mukaan lukien esimerkkejä kunkin raportoinnin osa-alueen julkistamisesta.

Ei ole juurikaan näyttöä siitä, että muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevilla ei-sitovilla suuntaviivoilla, jotka komissio julkaisi direktiivin mukaisesti vuonna 2017, olisi ollut merkittävää vaikutusta. Suuntaviivojen noudattamisen vapaaehtoisuus merkitsee sitä, että yritykset voivat vapaasti soveltaa tai olla soveltamatta niitä parhaaksi katsomallaan tavalla. Kaiken kaikkiaan tämä tarkoittaa sitä, että pelkästään niiden avulla ei pystytä varmistamaan yritysten välistä tietojen vertailukelpoisuutta tai käyttäjien kannalta merkityksellisten tietojen julkistamista. Ei-sitovat suuntaviivat saattavat jopa pahentaa laatijoiden kohtaamaa monimutkaisuutta. Vaarana on, että näin tapahtuu, jos laatijat katsovat niiden tulevan lukuisten yksityisten muita kuin taloudellisia tietoja koskevien normien ja kehysten lisäksi ilman, että heiltä poistuu paine ottaa kukin normi ja kehys erikseen huomioon ja vastata sidosryhmien lisätietopyyntöihin.

Komissio julkaisi kesäkuussa 2019 vuoden 2017 suuntaviivoihinsa täydennyksen, jossa keskityttiin ilmastoon liittyvien tietojen raportointiin ja jossa otettiin huomioon TCFD:n suositukset. Koska täydennyksessä keskitytään yhteen tiettyyn osa-alueeseen (ilmastoon), sillä odotetaan olevan merkittävämpi vaikutus yritysten julkistamien tietojen vertailukelpoisuuteen.

Päätelmät

Komissio ilmoitti Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa aikovansa toteuttaa muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin uudelleentarkastelun. Komissio antaa vuoden 2020 tarkistetun työohjelmansa mukaisesti ehdotuksen muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin tarkistamisesta vuonna 2021. Keskeisiä kysymyksiä ovat muun muassa ilmoitettujen tietojen rajallinen vertailukelpoisuus ja luotettavuus; se, että monet yritykset eivät ilmoita tietoja, joita käyttäjät pitävät merkityksellisinä; ja se, että monet yritykset, joilta käyttäjät tarvitsevat muita kuin taloudellisia tietoja, eivät ilmoita tällaisia

tietoja. Yritysten määrääminen raportoimaan muista kuin taloudellisista tiedoista yhteisten standardien mukaisesti, on olennainen osa näiden kysymysten käsittelyä.

Julkistamisvaatimukset liikkeeseenlaskijoille, joiden arvopaperit on noteerattu EU:n säännellyillä markkinoilla

Uudelleentarkastelulauseke: direktiivi 2013/50/EU (avoimuusdirektiivi) – 5 artikla

Direktiivin vaikutus pieniin ja keskisuuriin liikkeeseenlaskijoihin

Direktiivin 2004/109/EY muuttamisesta annetulla direktiivillä 2013/50/EU (avoimuusdirektiivi) poistettiin velvoite julkistaa neljännesvuosittaisia taloudellisia tietoja([35]). Näin pyrittiin keventämään julkisesti noteerattujen yritysten hallinnollista taakkaa([36]), kannustamaan pitkäaikaisiin sijoituksiin ja parantamaan pienten ja keskisuurten liikkeeseenlaskijoiden([37]) pääoman saantia. Direktiivin nojalla jäsenvaltiot ja säännellyt markkinat voivat vaatia neljännesvuosittaista raportointia, jos velvollisuus on oikeassa suhteessa sijoituspäätösten tekemiseen vaikuttaviin tekijöihin eikä muodosta kohtuutonta taloudellista rasitusta asianomaisen jäsenvaltion liikkeeseenlaskijoille. Siinä myös pidennetään puolivuotiskatsausten julkistamisen määräaikaa kolmeen kuukauteen tarkastelujakson päättymisestä jouston lisäämiseksi ja pienten ja keskisuurten liikkeeseenlaskijoiden näkyvyyden parantamiseksi.

Kun täytäntöönpanosta on muutama vuosi, markkinat katsovat, että nämä avoimuussäännöt ovat pienten ja keskisuurten liikkeeseenlaskijoiden kannalta yleisesti ottaen oikeasuhteisia ja soveltuvia([38]). Neljännesvuosittaisen raportointivelvollisuuden poistamisen katsotaan keventävän julkisesti noteerattujen yritysten hallinnollista taakkaa ilman, että sillä olisi kielteisiä vaikutuksia sijoittajansuojaan. On kuitenkin näyttöä siitä, että monet liikkeeseenlaskijat raportoivat edelleen neljännesvuosittain, joko vapaaehtoisesti([39]) tai siksi, että jäsenvaltiot tai säännellyt markkinat edellyttävät sitä([40]). Tämä on rajoittanut

[35] Tiedot voivat olla neljännesvuosittain julkaistavia tilinpäätöksiä tai osavuotisia johdon selvityksiä, ja niistä käytetään yleensä yleisnimitystä neljännesvuosittain esitettävät taloudelliset tiedot.

[36] Komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa (KOM(2011) 683 lopullinen – {SEK(2011) 1280 lopullinen}), joka liittyi komission ehdotukseen direktiiviksi 2013/50/EU, arvioitiin, että neljännesvuosittaisten julkaistavien tietojen toimittamiseen, painamiseen ja kääntämiseen liittyvät keskimääräiset välittömät rahamääräiset kustannukset vaihtelevat pienillä ja keskisuurilla liikkeeseenlaskijoilla 2 000 eurosta 60 000 euroon vuodessa.

[37] EU:n lainsäädännössä ei määritellä pieniä ja keskisuuria liikkeeseenlaskijoita. Jotkin EU:n pk-yritysten määritelmät kattavat pienet yritykset. Niissä ei kuitenkaan tehdä eroa julkisesti noteerattujen ja noteeraamattomien yritysten välillä. Tässä kertomuksessa olevat viittaukset pieniin ja keskisuuriin liikkeeseenlaskijoihin olisi ymmärrettävä viittauksiksi eri jäsenvaltioiden olemassa oleviin kansallisiin käsitteisiin.

[38] Useisiin kuulemisiin saatujen vastausten ja erityisesti komission toimivuustarkastusta koskevasta julkisesta kuulemisesta laaditun yhteenvetokertomuksen Summary Report of the Public Consultation on the Fitness Check on the EU framework for public reporting by companies mukaan. Myös Euroopan arvopaperikomitean asiantuntijaryhmän (EGESC) hallitusten asiantuntijat, joita kuultiin vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä, yleisesti vahvistavat tämän.

[39] Ainakin 15 jäsenvaltiossa toteutetun EGESC:n kuulemisen tulosten perusteella liikkeeseenlaskijat päättävät julkaista neljännesvuosittain esitettävät taloudelliset tietonsa antaakseen sijoittajilleen räätälöityjä tietoja tai vain vastatakseen vertaispaineeseen. Mitä suurempi yritys on, sitä halukkaampi se on raportoimaan neljännesvuosittain.

[40] EGESC:n kuulemisen tulosten perusteella vähintään viisi jäsenvaltiota vaatii edelleen neljännesvuosittaisten kertomusten julkistamista, ja säännellyt markkinat edellyttävät neljännesvuosittaista raportointia vähintään seitsemässä jäsenvaltiossa, jossa tällainen raportointi ei ole pakollista.

neljännesvuosittaisen raportointivelvollisuuden poistamisen laajuutta ja heikentänyt sen vaikutusta.

Digitalisaatio

Avoimuusdirektiivissä edellytetään, että kukin jäsenvaltio perustaa säilytysjärjestelmän (virallisesti nimetty järjestelmä) sen varmistamiseksi, että julkisesti noteerattujen yritysten julkistamat tiedot ovat julkisesti saatavilla. Avoimuusdirektiivillä luodaan perusta säänneltyjen tietojen keskitetylle saatavuudelle eurooppalaisen sähköisen yhteyspisteen muodossa. Eurooppalainen sähköinen yhteyspiste ei ole vielä toiminnassa, mutta asetus 2016/1437([41]) on askel kohti tiedonsaannin virtaviivaistamista tämän yhteyspisteen avulla([42]). Tiedon saatavuus on kuitenkin edelleen hajanaista. Euroopan komissio ehdottaa uudessa pääomamarkkinaunionia koskevassa toimintasuunnitelmassaan([43]) pääomamarkkinaunionin valmiiksi saattamista perustamalla EU:n laajuinen foorumi eli eurooppalainen keskitetty yhteyspiste. Samoin digitaalisen rahoituksen strategian([44]) tavoitteena on luoda eurooppalainen rahoitusdata-avaruus datavetoisen innovoinnin edistämiseksi Euroopan datastrategian pohjalta, mukaan lukien datan saatavuuden ja käytön helpottaminen.

Avoimuusdirektiiviin vuonna 2013 tehtyjen muutosten jälkeen komissio antoi vuonna 2019 delegoidun asetuksen, jolla otettiin käyttöön eurooppalainen yhtenäinen sähköinen raportointimuoto (ESEF) julkisesti noteerattujen yritysten vuositilinpäätösten laatimista varten (ESEF-asetus)([45]). ESEF-asetusta sovelletaan yrityksiin tilivuodesta 2020 alkaen (eli ensimmäiset ESEF-muotoiset vuositilinpäätökset julkaistaan vuonna 2021)([46]). Tavoitteena on helpottaa raportointia ja tietojen käyttäjien suorittamaa vuositilinpäätösten digitaalista analysointia ja vuositilinpäätösten vertailukelpoisuutta. ESEF-muodossa yhdistyvät eXtensible HyperText Markup Language -muoto ja sisäinen tietorakenne, ja se perustuu Inline eXtensible Business Reporting Language -kieleen (iXBRL). ESEF-asetuksessa säädetään ESEF:n asteittaisesta kehittämisestä. Liitetietojen ryhmämerkintä tulee pakolliseksi tilivuodesta 2022 alkaen. Lisäksi on vielä tarkennettava taksonomiaa, jota käytetään sellaisissa oikeushenkilöiden raporteissa, joissa noudatetaan yleisesti hyväksyttyjä kansallisia kirjanpidon periaatteita tai yleisesti hyväksyttyjä EU:n ulkopuolisten maiden kirjanpidon periaatteita.

---

41 Komission delegoitu asetus (EU) 2016/1437, annettu 19 päivänä toukokuuta 2016, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY täydentämisestä säänneltyjen tietojen saantia unionin tasolla koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla, EUVL L 234, 31.8.2016, s. 1–7.

42 Esimerkiksi useimmat virallisesti nimettyjen järjestelmien julkiset hakutyökalut on strukturoitu tämän asetuksen luokittelun mukaisesti.

43 *Uusi pääomamarkkinaunionia koskeva toimintasuunnitelma*.

44 *Digitaalista rahoitusta koskeva paketti*.

45 Komission delegoitu asetus (EU) 2019/815, annettu 17 päivänä joulukuuta 2018, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY täydentämisestä yhtenäisen sähköisen raportointimuodon määrittämistä koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla, EUVL L 143, 29.5.2019, s. 1.

46 Joulukuussa 2020 käydyissä pääomamarkkinoiden elpymispakettia koskevissa kolmikantaneuvotteluissa lainsäätäjät sopivat sisällyttävänsä pakettiin avoimuusdirektiivin 4 artiklan 7 kohdan muutoksen, jonka nojalla jäsenvaltiot voivat valita lykkäävänsä ESEF-velvoitetta yhdellä vuodella edellyttäen, että ne ilmoittavat komissiolle lykkäysaikeestaan ja että tämä aikomus on asianmukaisesti perusteltu.

Vaikka ESEF-asetusta ei ole vielä sovellettu, siitä on aiheutunut raportoiville yrityksille, kansallisille sääntelyviranomaisille ja valvontaelimille useita huolenaiheita, jotka liittyvät erityisesti ESEF-asetuksen mukaisten tilinpäätösten tarkastamiseen. Antaakseen markkinoille ohjeistusta ja varmistaakseen kansallisten tilintarkastuskäytäntöjen lähentymisen Euroopan tilintarkastajien valvontaelinten komitea (CEAOB) julkaisi marraskuussa 2019 ei-sitovat suuntaviivat([47]) ESEF-asetuksen mukaisesta tarkastamisesta käytännössä. Lisäksi komissio julkaisi tulkitsevan tiedonannon marraskuussa 2020([48]).

Avoimuusdirektiivin mukaisen seuraamusjärjestelmän soveltaminen

Jotta voidaan varmistaa, että kansallisten seuraamusjärjestelmien yhdenmukaistaminen ja vahvistaminen jatkuu([49]), vuonna 2013 tehdyissä avoimuusdirektiivin muutoksissa edellytetään, että kullakin kansallisella toimivaltaisella viranomaisella on seuraamusten määräämistä koskevat vähimmäisvaltuudet tiettyjen keskeisten säännösten rikkomistapauksessa. Siinä säädetään erityisesti, että jäsenvaltioiden on otettava käyttöön hallinnollisia vähimmäistoimenpiteitä ja vähimmäisseuraamuksia (esimerkiksi taloudellisten seuraamusten määrääminen ja kansallisen toimivaltaisten viranomaisten määräämien toimenpiteiden ja seuraamusten julkaiseminen), joiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia ja joita on sovellettava sekä luonnollisiin henkilöihin että oikeushenkilöihin. Jäsenvaltiot voivat joka tapauksessa säätää lisäseuraamuksista tai -toimenpiteistä ja ankarammista hallinnollisista taloudellisista seuraamuksista.

Vuonna 2013 avoimuusdirektiiviin tehty muutos on kuulemisten ja analyysin tulosten([50]) mukaan yhdenmukaistanut jäsenvaltioiden seuraamusjärjestelmiä. Avoimuussääntöjen rikkomiseen liittyvien tehokkaiden, oikeasuhteisten ja varoittavien hallinnollisten toimenpiteiden soveltamista voitaisiin kuitenkin yhdenmukaistaa enemmän. Huolta aiheuttavat myös noudattamisen valvontatoimet, jotka saattavat vaarantaa avoimuusdirektiivin mukaisen seuraamusjärjestelmän yhdenmukaisen soveltamisen. Avoimuusdirektiivissä velvoitetaan jäsenvaltiot antamaan kansallisille toimivaltaisille viranomaisille vähimmäisvalvontavaltuudet, mutta siinä ei täsmennetä, miten näitä valtuuksia käytetään. ESMA pyrkii merkittävällä tavalla lähentämään noudattamisen valvontaan liittyviä kansallisten toimivaltaisten viranomaisten käytäntöjä([51]). Kansalliset käytännöt ovat kuitenkin yleensä EU:n näkökulmasta edelleen epäyhdenmukaisia esimerkiksi soveltamisalan rajaamisen, noudattamisen valvonnan([52]) tai seuraamusten julkaisemisen osalta. Lisäksi,

---

47 *CEAOB:n suuntaviivat CEAOB – Guidelines on the auditors' involvement on financial statements in ESEF*.

48 *Tulkitseva tiedonanto eurooppalaisesta yhtenäisestä sähköisestä raportointimuodosta (ESEF)*.

49 Komission joulukuussa 2010 antamaa tiedonantoa *Seuraamusjärjestelmien lujittaminen finanssipalvelujen alalla* noudattaen.

50 Erityisesti vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä toteutetun EGESC:n kuulemisen tulokset.

51 ESMA edistää yhdenmukaistamista muun muassa ohjeilla, kysymys- ja vastauskoosteilla, työohjelmilla, komitean työskentelyllä ja toimintakertomuksilla. Vuonna 2014 se julkaisi taloudellisia tietoja koskevien vaatimusten noudattamisen valvontaa koskevat ohjeet *Guidelines on the enforcement of financial information*, joita tarkistettiin vuonna 2020. Sen *avoimuusdirektiiviä koskevaa kysymys- ja vastauskoostetta*, joka kattaa myös seuraamusjärjestelmän soveltamiseen liittyvät näkökohdat, päivitetään säännöllisesti.

52 Ks. esimerkiksi ESMAn kertomus *Report Enforcement and regulatory activities of European enforcers in 2019*. EGESC:n asiantuntijoiden kyselytutkimus osoittaa seuraamusten julkaisemisen osalta, että on olemassa

koska lähestymistapana on yhdenmukaistamisen vähimmäistaso, valvontavaltuuksien määritelmä on usein hyvin erilainen eri jäsenvaltioissa. Esimerkiksi joillakin kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla on rajalliset valtuudet kohdistaa tutkintaa kertomuksiin, jotka koskevat muita kuin taloudellisia tietoja, silloin, kun ne ovat erillään toimintakertomuksista. Tätä taustaa vasten Wirecardin([53]) romahtaminen paljasti, että jotkin kansalliset käytännöt eivät ehkä ole niin toimivia kuin on tarkoitettu, ja toi esiin muita mahdollisia parannuskohteita. ESMAn laatimassa nopeutetussa vertaisarviointikertomuksessa([54]) (Fast Track Peer Review) havaittiin Saksassa puutteita Wirecardin taloudellisen raportoinnin noudattamisen valvonnassa. Kertomuksessa osoitettiin muun muassa, että eräät kansallisen tason säännöt eivät ehkä ole riittäviä varmistamaan tehokasta tietojenvaihtoa kansallisten viranomaisten välillä ja riippumattomien toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa taloudellisten tietojen tarkastelua. Avoimuusdirektiivissä annetaan mahdollisuus nimetä muu toimivaltainen viranomainen kuin toimivaltainen keskusviranomainen tutkimaan, että tiedot on laadittu asianmukaisen raportointikehyksen mukaisesti, ja toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä rikkomistapauksissa. Direktiivissä ei kuitenkaan oteta kantaa kyseisen viranomaisen riippumattomuuteen tai keskusviranomaisena ja muun toimivaltaisen viranomaisen vastuualueisiin. ESMA on nopeutetun vertaisarvioinnin jatkotoimena aloittanut keskustelut avoimuusdirektiivin mahdollisista parannuksista, ja se katsoo, että seuraavat toimet voisivat auttaa nopeuttamaan ja tehostamaan taloudellisia tietoja koskevien vaatimusten noudattamisen valvontaa: i) parannetaan avoimuusdirektiivistä vastaavien kansallisten toimivaltaisten viranomaisten ja muiden viranomaisten välistä yhteistyötä; ii) parannetaan taloudellisia tietoja koskevien vaatimusten noudattamisen valvonnan koordinointia kansallisella tasolla toimivaltaisen keskusviranomaisten ja valtuutettujen elinten/nimettyjen viranomaisten välillä; iii) vahvistetaan kansallisten toimivaltaisten viranomaisten riippumattomuutta; ja iv) vahvistetaan taloudellisia tietoja ja muita kuin taloudellisia tietoja koskevien vaatimusten yhdenmukaista valvontaa EU:ssa([55]). Komissio seuraa Wirecard-tapausta tiiviisti. Avoimuusdirektiivistä tai muista osa-alueista voidaan ajan mittaan oppia lisää.

Avoimuusdirektiivin 13 artiklan mukaisen rahoitusvälineisiin liittyvien äänioikeuksien laskentatavan toimivuus

Avoimuusdirektiivin säännösten nojalla kaikkien sellaisten luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden, joilla on hallussaan osakkeisiin liittyviä rahoitusvälineitä, on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle huomattavien omistusosuuksien hankkimisesta tai luovuttamisesta. Jotta vältettäisiin uudentyyppisten rahoitusvälineiden käyttö yritysten osakkeiden hankintaan

---

erilaisia käytäntöjä, joihin kuuluu esimerkiksi toimenpiteiden julkaisematta jättäminen tietyissä olosuhteissa, kuten avoimuusdirektiivissä sallitaan. Tietojen saatavuus on edelleen maantieteellisesti hajanaista, sillä EU:lla ei ole keskitettyä yhteyspistettä.

[53] Wirecard on saksalainen yhtiö, jonka osakkeet on noteerattu säännellyillä markkinoilla. Se ajautui konkurssiin kesäkuussa 2020, kun paljastui, että konsernin taseessa ilmoitetuista käteisvaroista puuttui 1,9 miljardia euroa.

[54] ESMA, *Fast Track Peer Review on the application of the Guidelines on the enforcement of financial information (ESMA/2014/1293) by BAFIN and FREP in the context of Wirecard*, 3. marraskuuta 2020.

[55] Ks. ESMAn 26. helmikuuta 2021 päivätty *kirje komissaari McGuinnessille Wirecardin jatkotoimista*.

salassa([56]), vuonna 2013 tehdyssä avoimuusdirektiivin muutoksessa todettiin, että välineet, joilla on samanlainen taloudellinen vaikutus osakkeiden omistamiseen tai osakkeiden hankkimisoikeuksiin, on otettava huomioon. Rahoitusvälineen kohde-etuutena olevien osakkeiden täysi nimellismäärä säilyy. Hallussa olevien osakkeiden lukumäärä lasketaan käteissuoritusten osalta delta-mukautuksen perusteella([57]) kertomalla kohde-etuutena olevien osakkeiden nimellismäärä instrumentin delta-arvolla. Tätä laskentatapaa täsmennetään komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/761([58]). Laskentatavan ansiosta liikkeeseenlaskijoilla ja sijoittajilla on kattavat tiedot ja tarkka kuva yritysten omistusrakenteista ja äänioikeuksista.

ESMA dokumentoi vuonna 2014 suorittamassaan kustannus-hyötyanalyysissä([59]), että sääntelyviranomaisille ja liikkeeseenlaskijoille aiheutuvat kustannukset olisivat todennäköisesti vähäiset. Toteutetuissa kuulemisissa([60]) ei tuotu esiin kustannuksia koskevia huolenaiheita. Muutamat sidosryhmät (yritykset ja kansalliset toimivaltaiset viranomaiset) ja eräät hallitusten asiantuntijat([61]) kuitenkin katsoivat, että äänioikeuksien laskentatapaa voitaisiin pitää monimutkaisena tai vaikeasti tulkittavana.

Useimmissa tapauksissa jäsenvaltiot saattoivat nämä säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöään vasta vuoden 2016 alussa. Huomattavien omistusosuuksien laskentatapoja koskevaa komission delegoitua asetusta alettiin soveltaa sellaisenaan vuoden 2015 loppuun mennessä. Komission ennakkoarvioinnin perusteella saattaa olla liian aikaista tehdä päätelmiä tämän laskentatavan toimivuudesta avoimuuden kannalta. Eri sidosryhmien käyttäytymisen mahdollisen asteittaisen muutoksen ja uusien rahoitusvälineiden mahdollisen kehittämisen seuraamiseen tarvittaisiin kuuden vuoden soveltamisaika.

---

[56] Tämä saattaa johtaa markkinoiden väärinkäyttöön ja antaa väärän ja harhaanjohtavan vaikutelman julkisesti noteerattujen yhtiöiden taloudellisista omistussuhteista.

[57] Rahoitusvälineen delta-arvo on suhde, jolla verrataan omaisuuserän, yleensä jälkimarkkinakelpoisen arvopaperin, hinnan muutosta sen johdannaisen vastaavaan hinnan muutokseen. Se osoittaa, miten paljon rahoitusvälineen teoreettinen arvo muuttuisi kohde-etuutena olevan välineen hinnan muuttuessa, ja antaa tarkan kuvan haltijan kohde-etuutena olevaan välineeseen liittyvästä riskistä.

[58] Komission delegoitu asetus (EU) 2015/761, annettu 17 päivänä joulukuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY täydentämisestä tietyillä huomattavia omistusosuuksia koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla. Asetuksessa säädetään erityisesti, että osakekori- ja indeksi-instrumentit olisi ilmoitettava vain, jos asianomaiset arvopaperit edustavat vähintään yhtä prosenttia kohde-etuutena olevan osakkeen liikkeeseenlaskijan äänioikeuksista tai vähintään 20:tä prosenttia osakekorin tai indeksin arvopaperien arvosta, tai molempia. Delta-arvon määritysmenetelmäksi on valittu periaatteisiin perustuva lähestymistapa. Tämä menetelmä on kuitenkin riittävän tarkka ja vertailukelpoinen, jos sitä valvotaan johdonmukaisesti. Se myös mahdollistaa äskettäin kehitettyjen johdannaisten valvomisen, mikä minimoi sääntelyn katvealueet.

[59] Ks. ESMAn kuulemisasiakirjan *Consultation Paper on Draft Regulatory Technical Standards on major shareholdings and indicative list of financial instruments subject to notification requirements under the revised Transparency Directive* liite III.

[60] Ks. vastaukset komission julkista yritysraportointia koskevaan julkiseen kuulemiseen ja vastaukset EGESC:n kyselyyn (toimivuustarkastusta koskevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan liitteen III osalta).

[61] EGESC.

Osakkeenomistajien ilmoitus huomattavista omistusosuuksista

Oikeusvarmuuden lisäämiseksi, avoimuuden parantamiseksi ja rajatylittävää toimintaa harjoittavien sijoittajien hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi avoimuusdirektiivissä otettiin käyttöön osakkeenomistajien huomattavien äänioikeuksien omistusosuuksien julkistamista koskeva yhdenmukaistetumpi järjestelmä. Jäsenvaltiot saavat hyväksyä tiukempia säännöksiä vain erityisissä olosuhteissa([62]). Osakkeenomistajia kannustetaan käyttämään ESMAn laatimaa vakiolomaketta, jonka avulla tiedot toimitetaan sekä liikkeeseenlaskijalle että asianomaiselle kansalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle([63]).

Jäsenvaltioiden mahdollisuus ottaa tietyissä olosuhteissa käyttöön tiukempia osakkeenomistajien ilmoittamista koskevia vaatimuksia on johtanut eri jäsenvaltioiden toisistaan poikkeaviin ilmoitusjärjestelmiin([64]). Kahdeksan jäsenvaltiota on päättänyt asettaa avoimuusdirektiivissä määriteltyä viiden prosentin raja-arvoa alhaisemman raja-arvon. Valtaosa jäsenvaltioista on ottanut käyttöön myös korkeampia täydentäviä raja-arvoja. Kansalliset säännöt vaihtelevat myös osakkeenomistajien ilmoitusvelvollisuuden aktivoivan tapahtuman määritelmän, sen ajan, jonka kuluttua osakkeenomistajan katsotaan saaneen tiedon aktivoivasta tapahtumasta, määräajan, jonka kuluessa osakkeenomistajan on ilmoitettava liikkeeseenlaskijalle, sekä ilmoituskanavan (sähköposti, digitaalinen portaali, faksi tai posti) osalta. Kuulemiset ovat osoittaneet, että tämä aiheuttaa osakkeenomistajille ylimääräisiä rajatylittäviä investointikustannuksia, sillä sovellettavat järjestelmät vaihtelevat liikkeeseenlaskijan kotijäsenvaltion mukaan.

Tilanne on samanlainen sen määräajan osalta, jonka kuluessa liikkeeseenlaskijoiden on julkistettava osakkeenomistajien ilmoitukset, ja sen muodon osalta, jossa ilmoitukset on julkistettava. Suurin osa vastaajista katsoo, että jäsenvaltioiden erilaiset ilmoitusjärjestelmät voivat olla haasteellisia liikkeeseenlaskijoiden julkistamien tietojen käyttäjille erityisesti ajoituksen ja ilmoituskanavien kannalta. Osa käyttäjistä kannattaa pakollista vakiolomaketta, jota liikkeeseenlaskijat käyttäisivät julkistaessaan osakkeenomistajien ilmoituksia, jotta julkistettujen tietojen vertailu ja analysointi olisi helpompaa. ESMAn julkaiseman vakiolomakkeen käyttäminen ei ole pakollista (vaikka kansallisten toimivaltaisten viranomaisten odotetaan antavan selvitys, jos ne päättävät olla antamatta sitä valvomiensa liikkeeseenlaskijoiden käyttöön). Tämän vuoksi käytössä on erilaisia ilmoituslomakkeita.

---

[62] Avoimuusdirektiivin 3 artiklan 1 a kohdan nojalla jäsenvaltiot voivat asettaa tiukempia vaatimuksia eli ne saavat i) asettaa sekä alhaisempia että täydentäviä raja-arvoja äänioikeuksien omistusosuuksien julkistamiselle ja vaatia vastaavia ilmoituksia pääomaomistuksiin perustuvien raja-arvojen osalta; ii) asettaa tiukempia velvoitteita ilmoittamisen sisällön (kuten osakkeenomistajien aikomusten ilmoittaminen), menettelyn ja ajankohdan osalta; iii) soveltaa lakeja, asetuksia tai hallinnollisia määräyksiä, jotka koskevat julkisia ostotarjouksia, sulautumisia ja muita järjestelyitä, joilla on vaikutusta sellaisten yritysten omistukseen tai määräysvaltaan, joiden valvonnasta vastaavat jäsenvaltioiden direktiivin 2004/25/EY (julkisia ostotarjouksia koskeva direktiivi) 4 artiklan nojalla nimeämät viranomaiset, jotka määräävät tiukempia julkistamisvaatimuksia.

[63] Lomake on saatavilla osoitteessa https://www.esma.europa.eu/document/standard-form-major-holdings

[64] Ks. ESMAn vuonna 2019 julkaisemat käytännön ohjeet huomattavista omistusosuuksista ilmoittamista koskevista kansallisista säännöistä *Practical guide on national rules on notification on major holdings*.

Näistä syistä komissiota kehotetaan käyttämään sille siirrettyä säädösvaltaa ja hyväksymään teknisiä standardeja, joissa täsmennetään (ja yhdenmukaistetaan) ilmoitusvaatimuksia siinä määrin kuin se on tarpeen.

Puunkorjuu- tai kaivannaisteollisuudessa toimivien yritysten kertomukset hallituksille suoritetuista maksuista (maakohtainen raportointi)

Direktiivin 2013/34/EU (tilinpäätösdirektiivi) 10 lukua täydennettiin vuonna 2013 tehdyllä avoimuusdirektiivin muutoksella, jonka nojalla kaivannaisteollisuuden tai aarniometsien puunkorjuualan toimintaa harjoittavien liikkeeseenlaskijoiden on julkaistava vuosittain kertomus maksuista, joita ne ovat suorittaneet hallituksille toimintamaissaan. Kertomus on laadittava tilinpäätösdirektiivin 10 luvun mukaisesti.

Kaiken kaikkiaan jäsenvaltiot ovat saattaneet tämän pääomamarkkinoita koskevan säännöksen asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään. Lisätietoja on tämän kertomuksen maakohtaista raportointia koskevassa jaksossa.

Päätelmät

Avoimuusdirektiiviin vuonna 2013 tehty muutos on yleisesti parantanut pääomamarkkinoiden toimintaa keventämällä pienten ja keskisuurten liikkeeseenlaskijoiden taakkaa: se on mahdollistanut koneluettavuuden (eurooppalainen yhtenäinen sähköinen raportointimuoto, ESEF), minkä ansiosta käyttäjät voivat paremmin vertailla julkisesti noteerattujen yritysten tietoja, ja yhtenäistänyt äänioikeuksien laskentatapaa. Komissio toteaa kuitenkin useita huolenaiheita, jotka liittyvät erityisesti taloudellisten ja muiden kuin taloudellisten tietojen ilmoittamisen valvontaan. Jotkin kansalliset käytännöt eivät ehkä ole niin tehokkaita kuin on tarkoitettu, sillä niitä pidetään riittämättöminä varmistamaan tehokas tietojenvaihto kansallisten viranomaisten välillä ja riippumattomien toimivaltaisten viranomaisten suorittama taloudellisten tietojen tarkastelu. Komissio panee myös merkille osakkeenomistajien ilmoituksia koskevien toisistaan poikkeavien kansallisten sääntöjen kielteiset vaikutukset EU:n pääomamarkkinoiden yhdentymiseen.